

Informe en relació amb el Projecte de disposició general per la qual s'aprova la creació d'un fitxer de dades de caràcter personal de la Diputació de Lleida.

La Diputació de Lleida presenta a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades el projecte de disposició de creació de fitxers de videovigilància de la Diputació de Lleida, per tal que l'Autoritat emeti el seu parer al respecte

(...)

Fonaments jurídics

I

(...)

II

Pel que fa al text de la proposta, vist que es crea un únic fitxer, el títol de la disposició i l'acord segon, paràgraf segon, s'haurien d'adequar a l'únic fitxer que es crea.

A l'últim paràgraf de la part expositiva del Projecte així com a l'acord tercer de la part dispositiva cal modificar la referència que s'efectua a l'Agència Catalana de Protecció de Dades per l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, atesa la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, vigent des del 28 d'octubre de 2010. En els mateixos apartats caldrà modificar també els preceptes que s'esmenta. Així a la part expositiva caldrà citar els articles 11 en relació amb el 3 d'aquesta Llei i, a l'acord tercer, s'haurà d'esmentar l'article 11.2.a) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

A l'acord segon (apartat primer) vist el seu contingut, se suggereix que la referència que es fa a la Llei, sigui expressament a la Llei 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

III

A continuació passarem a analitzar les Memòries corresponents a les càmeres de videovigilància de l'edifici Palau de la Diputació de Lleida i de l'edifici Cotxeres de la Diputació de Lleida.

En primer lloc, cal partir de la constatació que la instal·lació de càmeres de videovigilància comporta una recollida de dades consistents en imatges de persones que poden ésser identificades o identificables. Aquestes dades tindran la consideració de dades personals en la mesura que permetin la identificació efectiva d'una persona, d'acord amb el que disposen els articles 3.a) de la LOPD i 5.1 f) del RLOPD. Conseqüentment, la instal·lació del sistema de videovigilància i els tractaments posteriors de les imatges o de les imatges i veus que se'n derivin estaran subjectes a la normativa sobre protecció de dades personals, sens perjudici d'altra normativa aplicable i del respecte a altres drets fonamentals, com ara el dret a la intimitat i a la pròpia imatge.

En aquest sentit, cal tenir en compte la Instrucció 1/2009, de 10 de febrer, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància (en endavant, Instrucció 1/2009). Aquesta Instrucció 1/2009 concreta els principis i les garanties que estableix la LOPD (com ara, el principi de qualitat – i dins d'aquest, el principi de proporcionalitat-, els drets d'*habeas data*, les mesures de seguretat, etc) en l'àmbit corresponent al tractament de dades personals consistents en imatges, i si escau, veus, amb finalitats de videovigilància i mitjançant càmeres. Alhora, aclareix el marc jurídic aplicable, òbviament dins l'àmbit d'actuació d'aquesta Autoritat.

La Instrucció 1/2009 resulta aplicable als tractaments de les imatges a què es refereixen els fitxers de videovigilància del Projecte de disposició, d'acord amb l'article 3.1 de la mateixa norma, per la qual cosa cal subjectar-se a les obligacions que es preveuen en dita Instrucció.

Entre d'altres aspectes, esdevé rellevant destacar que l'article 10 de la Instrucció 1/2009 preveu que, amb caràcter previ a la creació del fitxer, s'ha d'elaborar una Memòria on es concretin les característiques del tractament previst i les circumstàncies concurrents, la qual cosa pot permetre avaluar millor la informació que inclogui el fitxer.

En general, el contingut de les Memòries presentades, la de les càmeres de videovigilància de l'edifici Palau i la de les càmeres de videovigilància de l'edifici Cotxeres, s'ajusta al que estableix l'article 10 citat, però, tot i així, escau fer les consideracions següents:

-En relació amb l'apartat relatiu a "*l'òrgan responsable del fitxer, persones operadores del sistema de videovigilància i persona responsable de la instal·lació i el seu manteniment*" (article 10.1 a) de la Instrucció):

En les dues Memòries es preveuen aquests aspectes. L'òrgan responsable del fitxer és la Diputació de Lleida i del redactat d'aquest apartat sembla que les persones operadores del sistema seran personal propi de la Diputació. La persona responsable de la instal·lació i del manteniment es preveu que sigui l'empresa contractada per la Diputació.

A la Memòria del sistema de videovigilància de l'edifici Cotxeres, s'adjunta còpia del contracte signat amb l'empresa Comant VP,SL. La clàusula 13.- *Protecció de Dades*, disposa textualment:

"D'acord amb la Llei Orgànica de Protecció de Dades, el client autoritza expressament a COMANT SISTEMES (Comant VP,SL) a incorporar les dades obtingudes mitjançant la relació contractual a un fitxer, consentint el client de forma expressa la cessió d'aquestes dades a entitats col·laboradores de COMANT SISTEMES."

Atès el contingut d'aquesta clàusula del contracte i vist que a la Memòria s'indica que la instal·lació i manteniment del sistema de videovigilància anirà a càrrec d'una empresa contractada, i que la persona operadora del sistema serà personal de la Diputació de Lleida, cal plantejar-se, en primer lloc, si la prestació del servei de manteniment ha de comportar necessàriament el tractament de les imatges per part de l'empresa contractada, si aquestes imatges s'han d'incorporar a un fitxer titularitat del contractista, així com la finalitat amb la que se cediran les dades a les entitats col·laboradores de Comant VP,SL.

Amb aquest plantejament, en cas que el manteniment del sistema comporti un accés a les imatges per part de l'empresa contractada, es fa avinent que la clàusula 13 del contracte amb Comant VP, SL no conté les previsions de l'article 12.2 de la LOPD, que configurarien a Comant VP,SL com a encarregat del tractament, per la qual cosa la comunicació de dades per part de la Diputació de Lleida tindria la consideració de cessió als efectes de la LOPD. També tindria la consideració de cessió, les dades que Comant VP,SL comunicés a les seves entitats col·laboradores, llevat que amb la autorització de la Diputació, i en el marc del contracte principal entre aquesta i Comant VP,SL, aquesta empresa signés un contracte amb l'entitat col·laboradora que contingui les mateixes previsions de l'article 12.2 de la LOPD, cas en què l'entitat col·laboradora tindria la consideració de subencarregada del tractament.

Sense l'existència del contracte d'encarregat del tractament, l'accés a les dades personals per part de Comant VP,SL i de les seves entitats col·laboradores tindria la consideració de cessió, d'acord amb la LOPD. Cal fer avinent que en aquest cas la cessió només es podria dur a terme si el titular de les dades, amb caràcter previ a la cessió, presta el seu consentiment, o bé hi ha una llei que habiliti la comunicació. Altrament, es tractaria d'una cessió inconstentida, que la LOPD tipifica d'infracció molt greu (article 44.4.b).

En relació amb la figura de l'encarregat del tractament es fa avinent que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va aprovar la Recomanació 1/2010, sobre l'encarregat del tractament en la prestació de serveis per compte d'entitats del sector públic de Catalunya, en la que es recullen els requisits, el règim jurídic, els efectes i les mesures de seguretat aplicables que es deriven de l'existència d'un encàrrec de tractament de dades de caràcter personal per compte d'un tercer. En aquesta Recomanació es recullen no només les previsions de la LOPD, sinó també les derivades del que s'ha denominat l'estatut de l'encarregat del tractament, recollit al capítol III del Títol II del Reglament de desplegament de la LOPD i, especialment, les que resulten de la disposició addicional trenta-unena de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic (LCSP).

La disposició addicional trenta-unena de la LCSP preveu expressament que en tots els casos en què la contractació impliqui l'accés del contractista a dades de caràcter personal, de les quals sigui responsable l'entitat contractant, aquell tindrà la consideració d'encarregat del tractament i s'hauran d'establir les previsions de l'article 12.2 de la LOPD.

- En relació amb l'apartat relatiu a la "*ubicació i camp de visió de les càmeres* (article 10.1.e) de la Instrucció):

S'adjunta a les dues Memòries la corresponent informació gràfica. A la Memòria corresponent a l'edifici Cotxeres, en relació amb les càmeres de l'exterior, es fa esment de la previsió que "en un radi de 50 metres no hi ha centres de salut, centres religiosos, de culte o seus de partits polítics o centres educatius on assisteixen menors", sense que aquest aspecte es reculli a la Memòria corresponent a l'edifici Palau on s'han instal·lat càmeres en els accessos al recinte, aspecte aquest que caldria concretar

-En relació amb l'apartat relatiu al "*deure d'informació*" (article 10.1 g) de la Instrucció):

Pel que fa als cartells informatius que es preveuen en les dues Memòries, cal fer avinent que s'han de col·locar tants cartells informatius com escaiguin per garantir el coneixement de les càmeres de videovigilància per les persones afectades amb antelació al moment concret en què siguin gravades. En la informació gràfica de

l'edifici Palau que s'acompanya no es fa visible la situació d'aquests cartells ni tampoc el contingut i disseny dels mateixos, per la qual cosa es fa avinent, d'acord amb el que disposa l'article 12.4 de la Instrucció 1/2009, que caldrà que s'adeqüin al model que s'adjunta annex a la Instrucció.

D'altra banda, l'existència de cartells informatius no eximeix el responsable del fitxer de donar informació sobre la resta d'aspectes previstos a l'article 5.1 de la LOPD. D'acord amb això, l'article 12.6 de la Instrucció disposa que correspon al responsable del fitxer o qui designi en lloc seu, proporcionar a les persones afectades la resta d'informació prevista a l'article 5.1 de la LOPD per mitjà d'impresos o a través de la seva web o seu electrònica, on hi haurà de constar la finalitat específica de la vigilància, com també la resta de la informació establerta als apartats a), d) i e) de l'article 5 de la LOPD, és a dir, s'haurà de donar a conèixer l'existència del fitxer o tractament de dades de caràcter personal, la finalitat de la recollida de les dades i dels destinataris de la informació, de la possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició així com la identitat i la direcció del responsable del tractament, o si s'escau, del seu representant.

En el cas que ens ocupa, i més enllà dels cartells informatius, les Memòries no es refereixen al mitjà o mitjans a través dels quals es facilitarà la informació addicional continguda a l'article 5.1 de la LOPD.

-En relació amb l'apartat relatiu a les "*mesures de seguretat: concreció del nivell de seguretat exigible i descripció de les mesures de seguretat aplicades*" (article 10 j) de la Instrucció):

Es fa avinent que cal descriure les mesures de seguretat aplicades i que quan la captació de les imatges es dugui a terme per mitjà de sistemes digitals de videovigilància, s'han d'aplicar les mesures de seguretat previstes per als fitxers o tractaments automatitzats (article 21.1 de la Instrucció).

Als efectes de garantir la integritat i alhora facilitar l'exercici dels drets, les imatges han d'incorporar un sistema de datació que indiqui el dia i l'hora en què han estat captades (article 21.5 de la Instrucció).

IV

Un cop examinades les Memòries, s'analitza el fitxer "*Videovigilància*" del Projecte de disposició, d'acord amb el que disposa l'article 20.2 de la LOPD i 54.1 del RLOPD.

L'article 20.2 de la LOPD enumera els apartats que han d'incloure les disposicions de creació, modificació o supressió de fitxers, en concret, la finalitat del fitxer i els usos previstos; les persones o els col·lectius afectats; el procediment de recollida de les dades de caràcter personal; l'estructura bàsica del fitxer i la descripció dels tipus de dades personals incloses; les cessions i, si escau, les transferències internacionals; l'òrgan administratiu responsable del fitxer; l'òrgan davant el qual es poden exercir els corresponents drets i les mesures de seguretat.

D'altra banda, el Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei Orgànica 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal, disposa que, en relació amb el contingut de les disposicions de creació, modificació o supressió de fitxers, també s'haurà d'incloure la procedència de les dades personals (article 54.1.b), el sistema de tractament utilitzat en l'organització (article 54.1.c), els destinataris o categories de destinataris pel que fa a les

comunicacions de dades previstes (article 54.1.d) i la indicació dels països de destí de les dades en el cas que tinguin lloc transferències internacionals de dades (article 54.1.e). En aquest sentit, fer avinent que el Projecte d'ordre ha incorporat cadascun d'aquests apartats en tots els fitxers de dades personals que es regulen.

Examinat el contingut del fitxer "*Videovigilància*", d'acord amb el que disposen els articles 20.2 de la LOPD i 54.1 del RLOPD, s'observa el següent:

1.- Pel que fa a l'apartat relatiu a la *finalitat i usos del fitxer* (art. 20.2 a) LOPD i 54.1 a) RLOPD):

Pel que fa a la legitimitat del tractament que es pugui derivar de la creació d'aquest fitxer, l'article 5.1 de la Instrucció 1/2009 disposa la necessitat de comptar amb el consentiment lliure, inequívoc i específic de les persones afectades o, en el seu defecte, amb la concurrència d'alguna de les circumstàncies previstes en l'article 6.2 de la LOPD.

En aquests casos, pot exceptuar-se la necessitat de consentiment previ dels afectats si les dades personals es recullen per a l'exercici de la obligació que té la Diputació de procurar la màxima seguretat en les persones i els mitjans que es trobin en les seves dependències, funció que pot encabir-se dins de les pròpies de l'administració pública en l'àmbit de les seves competències.

Així mateix, cal tenir en compte que, d'acord amb el principi de qualitat de les dades, les imatges només es podran captar i tractar a través de sistemes de videovigilància per a finalitats determinades, explícites i legítimes (article 6.1 de la Instrucció 1/2009).

Atès que la finalitat perseguida és la "captació, gravació i emmagatzematge de les imatges de les persones que accedeixen o transiten per les instal·lacions de la Diputació de Lleida, amb la finalitat de controlar i vigilar els accessos i sortides a les mateixes, garantir la seguretat dels béns i de les persones i el normal funcionament dels serveis públics", el tractament de les imatges només serà possible, en aquest cas, per a la consecució d'aquesta finalitat, i sempre que aquesta no es pugui obtenir amb l'ús d'altres mitjans que, sense exigir esforços desproporcionats, resultin menys intrusius per als drets de les persones que accedeixin als corresponents edificis (article 7.1 de la Instrucció 1/2009).

D'acord amb el que s'ha exposat, el tractament de les imatges de les persones que accedeixin a dependències de la Diputació es considera conforme amb el principi de qualitat de les dades.

2.- Pel que fa a l'apartat *procedència de les dades* (article 54.1.b) RLOPD), s'informa que les dades procediran "del propi interessat o del seu representant legal". Es fa avinent que en tractar-se d'un fitxer de videovigilància, les càmeres captaran la imatge de la persona que accedeixi a les dependències de la Diputació. Per tant, el contingut d'aquest apartat s'ha de modificar per suprimir la referència al "representant legal".

3.- Pel que fa a l'apartat *procediment de recollida de les dades de caràcter personal* (article 20.2.c) de la LOPD i 54.1.b) del RLOPD):

En aquest apartat es dona informació que el procediment de recollida serà mitjançant càmeres. A més d'aquesta informació, d'acord amb el que ha quedat exposat al analitzar les Memòries, aquest apartat caldrà complertar-lo amb els cartells informatius

així com els mitjans que es prevegin (impresos, web o seu electrònica) per donar la informació establerta als apartats a), d) i e) de l'article 5.1 de la LOPD.

4.- Pel que fa a l'*estructura del fitxer i la descripció dels tipus de dades* (art. 20.2 d) LOPD i 54.1 c) RLOPD), s'ha previst que es recollirà la dada "imatge".

En les Memòries s'ha concretat que les càmeres no enregistraran la veu. Des del punt de vista dels límits al dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal, o dit altrament, del dret de cada persona a poder disposar lliurement de les seves dades personals, aquesta autolimitació cal valorar-la positivament atès que no semblaria justificada la gravació de la veu en atenció a la finalitat del fitxer.

D'altra banda, caldrà afegir en aquest apartat dels fitxer les dades circumstancials de data i hora relacionades amb les imatges captades.

Així mateix, d'acord amb l'article 54.1 c) del RLOPD, s'ha concretat que el sistema de tractament emprat en aquests fitxers és automatitzat. En aquest sentit, caldrà tenir en compte les previsions de l'article 21.1 i 2 de la Instrucció 1/2009.

5.- Pel que fa a l'*apartat cessions de dades de caràcter personal* (articles 20.1.e) de la LOPD i 54.1.d) del RLOPD), s'informen cessions a les "Forces i Cossos de Seguretat, Jutjats i Tribunals i les previstes a la Llei Orgànica 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal".

La Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD), recull com a principi general que el tractament de les dades de caràcter personal requereix el consentiment inequívoc de l'afectat, llevat que una llei disposi una altra cosa (article 6).

L'apartat del fitxer relatiu a les cessions ha de donar informació al titular de les dades de les persones o organismes a qui se cediran les dades pel compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari. Això no obsta del consentiment que, amb caràcter general, cal requerir de l'afectat amb caràcter previ a realitzar la cessió (article 11.1 de la LOPD), tret de determinats supòsits que la pròpia LOPD exceptua d'aquest requisit com és el cas en què la cessió està autoritzada en una llei (article 11.2.a) o quan la comunicació tingui per destinatari, entre d'altres, el Ministeri fiscal o els jutges o tribunals (article 11.2.d).

L'article 5.5 de la Instrucció 1/2009 recorda que la cessió o comunicació de dades personals consistents en imatges, i si escau en veus, obtingudes a partir de la utilització de sistemes de videovigilància només es pot considerar legítima quan s'ajusti al que disposen els articles 11, 21 i 22 de la LOPD.

D'acord amb això, cal concretar la informació que es dona en aquest apartat del fitxer. Pel que fa a les cessions a les "Forces i Cossos de Seguretat" cal indicar el títol que habilita aquesta cessió i respecte a les "previstes a la Llei Orgànica 15/1999", cal indicar aquelles cessions que es prevegin efectuar així com del títol que les habilita.

D'altra banda, en cas que se cedeixin dades a l'empresa contractista del servei de manteniment del sistema de videovigilància així com a les seves entitats col·laboradores, es requereix que el titular de les dades presti el seu consentiment, amb caràcter previ a la cessió, tret que una llei ho habiliti, o llevat que se subscriuguin els corresponents contractes d'encarregat del tractament i de subencarregat del tractament amb les previsions de l'article 12.2 de la LOPD.

6.- Pel que fa als apartats relatius a l'òrgan responsable del fitxer (art. 20.2 f) LOPD i 54.1 f) RLOPD) i als serveis o unitats davant els quals exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició (art. 20.2 g) LOPD i 54.1 g) RLOPD), cal constatar la correcció d'aquest apartat.

7.- En relació amb el nivell de mesures de seguretat (art. 20.2 h) LOPD i 54.1 h) RLOPD), en aquest fitxer s'ha previst un nivell de mesures de seguretat bàsic, d'acord amb les dades personals que seran tractades (article 81.1 del RLOPD), dades identificatives, previsió que es considera correcta en atenció al que disposa la normativa en protecció de dades personals.

D'acord amb el que disposa l'article 21.1 de la Instrucció 1/2009, quan les imatges s'obtenen o es tracten mitjançant tecnologia digital, s'hauran d'aplicar les mesures de seguretat tècniques i organitzatives de nivell bàsic previstes al RLOPD per als fitxers automatitzats (articles 89 a 94 ambdós inclosos).

En tot cas, convé esclarir que si de forma accessòria es captessin trets físics, l'aparença, determinats hàbits o comportaments o altres circumstàncies personals, que podrien tenir atribuït un nivell de seguretat diferent, això no alteraria el nivell de seguretat que fos d'aplicació si aquella circumstància no fos tinguda en compte en els tractaments que es realitzin (article 20.3 de la Instrucció 1/2009).

V

Finalment, es fa avinent que l'article 11.2 a) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, disposa que són objecte d'inscripció en el Registre de Protecció de Dades de Catalunya, entre d'altres, els fitxers de dades personals de titularitat pública inclosos dins l'àmbit d'actuació de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. Els òrgans responsables dels fitxers han de notificar a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades els fitxers que es creen, modifiquen i suprimeixen per a la seva inscripció al Registre de Protecció de Dades de Catalunya (article 58 del RLOPD).

Barcelona, 16 de febrer de 2011